ZATERDAG, 4 AUGUSTUS 1951 — VERSCHIJNT DINSDAG, DONDERDAG EN ZATERDAG — TIENDE JAARGANG No. 1079

De Arubaanse Courant

NIEUWS EN ADVERTENTIEBLAD VOOR ARUBA

Uitgeefster: „DE ARUBAANSE COURANT" N.V. i.o.
Redacteur: A. CLOO
Abonnement: ƒ. 1,50 p. maand — ƒ. 4,00 p. kwartaal

Bureau Oranjestraat: NASSAUSTRAAT 91, TEL. 1273.
Bureau San Nicolas: ARUBA POST, Mainstreet, tel. 5019
Drukkerij: „DE STAD" N.V.

Socioloog Kruijer onderzoekt levenspatroon Bovenwinders op Aruba

(Door een speciale medewerker)

„Mijn sociografische studies zouden bepaald onvolledig geweest zijn, als ik het levenspatroon van de op uw eiland levende Bovenwinders niet had kunnen opnemen in het grote geheel van de Bovenwinders op alle eilanden, die ik bezocht.........", zo verklaarde dr G. J. Kruijer, socioloog te Amsterdam, na een studieverblijf op Aruba, toen wij hem ondervroegen over zijn bevindingen. Dr Kruijer was toch al bijzonder ingenomen met Aruba: „Wat een afwisseling in natuur. En vergelijk de winkelpanden eens met die van Curacao. Het Arubaanse volk, waar, naar men zegt, Indiaanse invloeden in werken, toont zich op elk gebied een heel apart volk. Ik heb werkelijk bijzonder genoten hier. Zondag heb ik er even kunnen uitbreken; we zijn toen naar een duinlandschap geweest, dat bepaald enig is in het Caribische gebied".

„U hebt dus tijd gevonden er nog wel eens uit te breken?"

„Nou ja, ik moest overal tegelijk zijn en dat reizen en trekken over Aruba schept een goede gelegenheid iets te zien. Mooie wegen, goede taxi's. Maar wat wilt u eigenlijk weten, want ik heb vandaag al 24 mensen geinterviewd en eergisteren en gisteren nog eens zulke aantallen".

„Wel, als ik het dan vragen mag: waarover interviewt u die mensen allemaal? Vermoedelijk allemaal Bovenwinders? En waarom juist Bovenwinders?"

Dr Kruijer, die in het dagelijks leven assistent is van prof, dr H. D. de Vries Reilingh te Amsterdam en als zodanig gewend is colleges te geven en voor klassen te staan, is door allerlei omstandigheden een van de weinige sociologen, die de gehele West van eigen aanschouwen kennen. Onlangs vertoefde dr Kruijer lange tijd in Suriname, schreef daarover rapporten, artikelen en een boek (komt in de Terra-reeks dezer dagen uit) en thans werd de heer Kruijer door het Voorlichtingsinstituut voor het Welvaartsplanbureau voor de Nederlandse Antillen (d.i. het z.g. instituut-Westermann) binnen het kader van een groots onderzoek naar de Bovenwindse eilanden gestuurd. Men herinnert zich hoe ir Van de Vlies ongeveer een jaar geleden landbouw-economische onderzoekingen deed, hoe daarna omstreeks de jaarwende dr ir J. S. Veenenbos bodemkundige onderzoekingen kwam doen op de drie Bovenwinden. Thans kwam dr G. J. Kruijer voor economische en sociologische onderzoekingen. Na ongeveer een half jaar hier te hebben vertoefd, is dr Kruijer juist dezer dagen teruggegaan naar Amsterdam, maar niet dan nadat hij de Arubaanse Courant over zijn voorlopige bevindingen welwillend had ingelicht.

We vroegen dr Kruijer hoe hij nu eigenlijk te werk ging. Van de Isla op Curacao en van de Lago en de Arend op Aruba had dr Kruijer alle mogelijke medewerking ondervonden. Op de Lago bijvoorbeeld werken ruim 500 Bovenwinders en men beschikt er over machines met geponste plaatjes voor alle arbeiders, zodat wie bijv. alle Bovenwinders wil hebben, de gegevens machinaal kan krijgen. De machine wordt ingesteld op het gaatje dat de Bovenwinders aanduidt; het apparaat gaat werken en alle kaarten met Bovenwinders komen er niet alleen uit, maar al hun namen staan meteen getikt en wel op lijsten. Socioloog Kruijer heeft toen ongeveer 100 mensen hieruit genomen. Volkomen willekeurig, nl. door elke vijfde kaart te nemen, behalve wanneer dit een vrouw was, want dan nam hij de vierde kaart.

„Mogen de dames niet meedoen?" vroegen wij.

„Ja natuurlijk wel, maar aangezien er betrekkelijk weinig Bovenwindse vrouwen in de Oliebedrijven werken, heb ik me tot de mannen beperkt".

„En wat vroeg u ze dan al zo?"

„De Lago-directie, met wie ik via de vriendelijke bemiddeling van de wnd. Gezaghebber mr Jas terstond in contact kwam, was bijzonder voorkomend. Ik kreeg elk kwartier een ander persoon van mijn lijstje voor ondervraging. Ze kwamen bij mij in mijn kamer en de onderbreking van het werk werd hun niet aangerekend. Mijn essentiële vraag komt er — op Aruba althans — op neer om te bepalen hoe sterk deze mensen zich nog met hun geboorte-eiland verbonden gevoelen. Hoe vaak ze dus bijvoorbeeld terug gaan. Wat Aruba betreft, levert dit een vrij zuiver beeld, want anders dan op Curacao waar deze reis door de Maatschappij betaald wordt, moeten de Bovenwinders hier zelf de reis bekostigen. Ik noteer dat alles, maar neem ondertussen de candidaat waar en noteer tevens de emotionaliteit, waarmee hij zijn antwoord geeft. Men heeft erbij die vrij onverschillig staan tegenover bezoek aan hun geboorte-eiland, anderen krijgen tranen in de ogen. Een conclusie is daaruit nog niet direct te trekken, dat moet natuurlijk later allemaal worden uitgewerkt".

„Hebt u behalve de Nederlandse eilanden nog andere eilanden bezocht?"

„Ja, ik ben ook op St. Kitts en Antigua geweest, vooral omdat deze klimatologisch overeenkomen met onze Bovenwinden; ik heb vroeger Jamaica bezocht en was bovendien nog enkele dagen op Cuba".

„En mevrouw Kruijer wacht al die tijd?"

„Ja, die begint langzamerhand wel te verlangen naar mijn terugkeer. Bij mijn vorige reis naar Suriname heb ik haar mee kunnen nemen, maar nu met al dat reizen en trekken tussen de eilanden, zou dit te kostbaar zijn geworden. Dat voelt u wel. Maar vanzelfsprekend doe ik dankbaar inkopen hier. Vooral de Arubaanse winkels zijn erg goed gesorteerd in nylongoederen. Ik ben in bijna alle grote en vele kleine zaken geweest. Men kan zien, dat er op dit eiland, wat men noemt, „muziek" in zit. Ik ben blij Aruba te hebben gezien......."

Nieuw-Guinea gaat bouwen

Opbouwplan van 24 millioen wordt reeds uitvoerig uitgewerkt

In verband met het besluit van de Nederlandse regering om een lening van 24 millioen gulden voor de opbouw van Nieuw-Guinea te verstrekken, kan worden gemeld, dat de besprekingen over de uitvoering van het plan thans in Nederland worden gevoerd door ir Wehlburg, hoofd van de nieuwe bouw in Nieuw-Guinea. Hij werd 19 Mei j.l. in Nieuw-Guinea teruggverwacht en er werd aanstonds fors aangepakt.

Hollandia krijgt een complex van tweehonderd moderne, kleine gezinswoningen, geheel in beton uitgevoerd, waarvan het merendeel in Kota Baroe zal worden opgetrokken. In het bouwplan is tevens gerekend op enkele winkels, de bouw van kantoorruimte voor overheidsdiensten, die het meest „geknepen" zitten, alsmede een nieuw postkantoor en een kerkgebouw. Het plan houdt rekening met voldoende schaduwrijke beplanting van het terrein en enige parkaanleg, zodat een vriendelijke woonbuurt zal ontstaan, een wlekomen en zéér nodige verademing na de meer dan primitieve omstandigheden, waarmede het merendeel der bewoners van Hollandia tot nu toe het heeft moeten stellen.

Niet alleen aan woningbouw zal het beschikbare geld worden besteed: de wegverbetering van Hollandia-haven naar Sentani en Ifar zal flink worden aangepakt; het vliegveld op de Sentanivlakte zal bruikbaar worden gemaakt ook voor vliegtuigen van groter type; de haven-outillering te Hollandia wordt krachtig verbeterd, o.a. door de bouw van nieuwe steigers en grotere opslagruimte, terwijl ook buiten Hollandia voorzieningen zullen worden getroffen. Merauke, de belangrijke uitvoerhaven van het Zuiden, krijgt haar lang begeerde nieuwe aanlegsteiger en de situatie in de overslaghaven, die veel te wensen overlaat, zal met spoed op peil worden gebracht. Ook zal moeten worden beslist, of het overslagbedrijf te Sorong zal blijven, of dat het zal worden verplaatst naar Manokwari.

Voor deze werken is gecontracteerd met een Nederlands aannemersbedrijf, dat met moderne machines zal werken. Ofschoon schattingen in Nieuw-Guinea enigszins gewaagd zijn, mag de verwachting worden uitgesproken, dat er vóór eind 1951 heel wat nieuws tot stand zal zijn gebracht.

Dit alles is van meer betekenis dan de tastbare materiële verbetering alléén. Hier en daar begonnen gevoelens van twijfel en ontmoediging door te dringen, omdat er betrekkelijk weinig gebeurde en het te vaak bij plannenmaken bleef. Deze twijfelaars wordt nu nieuwe moed en vertrouwen in de nabije toekomst van Nieuw-Guinea gegeven. Daarnaast hoorden wij in verschillende kringen de mening uitspreken, dat het feit, dat de Nederlandse regering ƒ 24 millioen heeft toegestaan, ook voor de verdere politieke ontwikkelingen van Nieuw-Guinea als een gunstig teken zou kunnen worden beschouwd.

Caraibisch Interim Toeristen Comité zal vereniging op Antigua steunen

Het Caraibisch Interim Toeristen Comité zal zich als begunstiger van de nieuw gevormde „Society of Friends of English Harbour" te Antigua opgeven, deelde de heer Louis Law, Uitvoerend Secretaris van het Comité, aan de pers mede.

Deze vereniging is onlangs onder het beschermheerschap van de Gouverneur van de Britse Benedenwindse eilanden opgericht en men hoopt, dat binnenkort een afdeling van deze vereniging in het Verenigd Koninkrijk gevestigd zal worden. De doelstellingen van de Vereniging houden in het herstel van gebouwen teneinde de Nelson-scheepswerf in goede conditie te houden en voorts de faciliteiten te verbeteren voor het bezoek van jachten.

Evenals de Monumentenzorg Verenigingen in Engeland, die steun geven voor het onderhoud van Engelse kathedralen, zal de vereniging op Antigua een langdurig bestaan hebben. Zij hoopt van tijd tot tijd verschillende activiteiten te kunnen ontplooien, waardoor zij hare doelstellingen kan bereiken.

Een zeer grote taak wacht de nieuwe vereniging. De gebouwen van de betrokken historische scheepswerf werden in 1948 door een Brits deskundige onderzocht, die de hoognodige reparatiekosten op een bedrag van 50.000 Engelse Pond schatte. De vereniging denkt dit grote bedrag niet ineens te kunnen verkrijgen, doch zij hoopt onmiddellijk voldoende steun te zullen ontvangen, die haar in staat zal stellen verder verval tegen te gaan en voorts een bescheiden begin te maken met reparaties. Verder wordt gehoopt, dat naarmate de activiteiten zich ontwikkelen en de werf een centrum wordt van bezoekende jachten, de vereniging langzamerhand in de gelegenheid zal zijn de grotere taak van restauratie aan te pakken.

In afwachting van de eerste jaarlijkse algemene ledenvergadering van de Vereniging, is een voorlopig comité onder voorzitterschap van de Gouverneur op Antigua benoemd, dat het werk van de Vereniging zal besturen.

Het lidmaatschap is open voor iedereen die belangstelling heeft voor het behoud van deze historische en romantische plek. Aanvragen voor lidmaatschap kunnen worden gericht aan de Secretaris van de Vereniging, Gouvernementshuis, Antigua.

SCHEEPSHYPOTHEKEN STEGEN IN 1950

De Afdeling Statistiek der Overheidsfinanciën van het C.B.S. heeft verschillende gegevens gepubliceerd betreffende de in het afgelopen jaar nieuw ingeschreven en daargehaalde scheepshypotheken, welke in een internationale havenplaats als Aruba zeker aandacht verdienen.

In 1950 zijn 475 meer gewone en credietscheepshypotheken ingeschreven dan doorgehaald, waardoor heet bedrag aan openstaande inschrijvingen aan het einde van het jaar ƒ44.957.000 hoger was dan per ultimo 1949 en ƒ 302.142.000 beliep. In 1949 werden 362 meer scheepshypotheken ingeschre dan doorgehaald tot een bedrag van ƒ 32.719.000.

Van de ene week in de andere

Hij zat op een klein stoeltje in het koffiehuis. En hij was broodnuchter. Anders hadden we zijn woorden niet kunnen geloven: „Ik ben volbloed Antilliaan, maar ik voel me niet gelukkig. Geef mij die tijd van vroeger maar terug, die koloniale tijd. Toen wisten we wat vrijheid betekende, toen kon je zeggen wat je wilde en je kon doen wat je hart je ingaf. Nu zijn we door die idiote politiek aan handen en voeten gebonden, onze monden zijn gesnoerd en we moeten elk uur van de dag oppassen wat we zeggen. Overal is politiek, overal gluipt het verderf en overal worden algemene belangen op zij gezet voor persoonlijke. Ik zal u vertellen hoe het vroeger ging......"

Onze man heeft heimwee naar de tijd van weleer, toen niet werd gesproken over zelfbestuur, interimregeling, eilandsraden. Naar de tijd van de Volksraad.

Wij hebben hem getroost: zo is het toch ook wel goed, we beleven nu een overgangstijd en over enkele jaren zullen de Antillianen verheugd zijn over de ontwikkelingsgang in deze voor hen zo grote tijden.

Maar onze man liet het hoofd hangen. „Die politiek bevalt me niet", zei hij.

—=......=—

De voorzitter van onze Regeringsraad, meester doctor Moises Frumencio Da Costa Gomez, heeft tijdens de jongste begrotingsdebatten zijn grote waardering uitgesproken voor het werk van de Antilliaanse ambtenaren. Ten aanzien van bepaalde door de Administratie van Financiën betaalde lieden zijn we het met de spreker eens.

Niet zonder opzet maken wij de beperking „bepaalde" en daarbij moeten we vooron stellen, dat we niets tegen ambtenaren hebben; zij moeten er zijn en wij hebben vrede met hun arbeid, ook al riekt zij vaak naar de erbarmelijkste bureaucratie. Maar we zullen zeggen, dat die ambtenaren dat niet kunnen helpen. We zullen maar zeggen, dat al die dames en heren van goeden wille zijn.

Regelmatig kwamen en komen wij nit hoofde van ons werk in aanraking met ambtenaren en even regelmatig ergeren wij ons over een aantal hunner, die steeds weer zeggen: „Wij hebben het zo vreselijk druk....!"

Tien minuten later zien we zo'n man in een koffiehuis een krantje lezen, op z'n dooie gemak, een half uur, soms een uur lang. 's Middags zien we hem (clandestien) winkelen en de volgende dag komt hij op ons redactiekantoor „over dienst" praten. Of we al hebben gehoord, dat .... En of we nog een tip willen hebben over .... Drie kwartier later steekt hij onze laatste sigaret op en verdwijnt: Hij heeft het weer afschuwelijk druk ......!

—=......=—

Elk week en elke maand wordt een enorme hoeveelheid lectuur on onze lessenaar gedeponeerd. Wij willen eerlijk bekennen, dat we van het meeste nauwelijks kennis kunnen nemen (dan zou immers een dag vijftig uren moeten hebben), maar er zijn zo van die blaadjes, die we van begin tot eind lezen, omdat ze dat naar ons gevoel waard zijn.

Met zeer veel genoegen lezen wij bijvoorbeeld telkens weer het maandblad „La Salle", een keurig geschrift, dat leert wat er van een verenigingsblad te maken is en bovendien laat zien wat een vaardige hand met een stencilpen kan doen. Het orgaan wordt in drie kleuren „afgedraaid", maar de uitvoering blijft zeer smaakvol.

De inhoud van „La Salle" is zeer gevarieerd en de redactie verdient daarvoor zeker een compliment. Wij hopen van harte, dat het blad moge uitgroeien tot een Antilliaans jongeren-orgaan; daaraan bestaat dringend behoefte. De jeugdtijdschriftjes uit Nederland en de V.S. mogen er naar inhoud en typografische verzorging nog zo goed „in" gaan, zij missen iets eigens.

En dat eigene vindt men in „La Salle".

Wat doen in Nederland de sterken voor de zwakken?

Het streven is gericht op rechtvaardige verdeling van de armoede

De aarde is rijk. Eindeloos is de verscheidenheid der gewassen, die zij voortbrengt en die de mensen tot voedsel en genotmiddelen kunnen strekken. Granen, vetten, vezels, rubber, maar ook koffie, tabak en fruit, zij groeien in verschillende delen van de wereld waar de mensen de moeite willen doen om te ploegen, te zaaien en te oogsten. Onder de oppervlakte vinden de delfstoffen, die wij nodig hebben, zoals steenkolen, petrolum, ijzer, koper, tin, goud en talloze andere. De bossen leveren hout, de zeeën leveren vissen. Van alles is er genoeg om de mensen op aarde te voorzien van voedsel, kleding en een bescheiden weelde. Maar hoe verstandig de mensen ook zijn, zij zijn er nog nooit in geslaagd om de rijkdom der aarde zó te verdelen, dat er van een rechtvaardige verdeling sprake kon zijn.

En daarbij komt, dat er rampen over de aarde komen, die landstreken en volken in armoede en ellende dompelen. Overstroming, droogte, storm, vulkaanuitbarsting, ziekte en oorlog richten verwoestingen aan en vernielen de vruchten van de arbeid.

De tweede wereldoorlog heeft de aarde en in het bijzonder Europa bijzonder verarmd. Vijf jaar lang hebben honderden millioenen alle krachten ingespannen, niet om de welvaart te vergroten, maar om welvaart te vernietigen. En zo stonden wij in Europa in 1951 op de puinhopen met de taak om alles weer op te bouwen.

Toen in Nederland de Regering die taak ging aanvatten, heeft de minister-president, professor Schermerhorn gezegd, dat wij zouden moeten gaan werken aan een rechtvaardige verdeling van de armoede. Hij bedoelde daarmee, dat de gevolgen van de oorlog door ALLEN moesten worden gedragen. De sterken, de rijken dus, zouden veel moeten dragen. Maar ook de zwakken zouden een deel van de lasten op zich moeten nemen, als zou dat dan ook een veel kleiner deel zijn.

De Nederlandse regering is in dat pogen gedeeltelijk geslaagd. Gedeeltelijk, want er zijn nog steeds kleine groepen, die ondanks de armoede, en soms zelfs dank zij de armoede zeer grote inkomens vergaren. En terzelfder tijd zijn er grote groepen, die maar nauwelijks het nodige kunnen kopen.

Maar er hebben zich ook grote veranderingen voltrokken.

Door middel van de belastingen worden de hoge inkomens besnoeid.

Een gezin, dat bestaat uit een man, een vrouw en twee kinderen, betaalt bij een inkomen van f. 2400 nog geen belasting. Bij een inkomen van f. 3300 betaalt het f. 100 belasting en bij een inkomen van f. 5500 betaalt het f. 500. De rijken betalen veel meer. Hetzelfde gezin zou bij een inkomen van f. 50.000 niet minder dan f. 22.000 aan belasting moeten betalen en bij een inkomen van f. 100.000 zelfs bijna f 60.000.

Daarenboven betalen de bezitters vermogenbelasting en zij hebben tezamen enige duizenden millioenen betaald aan vermogenaanwasbelasting en vermogensheffing in eens. Ieder, wiens vermogen gedurende de oorlog door waardevermindering van het geld of op andere wijze was toegenomen, betaalde van die aanwas tenminste de helft aan belasting. En als die aanwas op ongeoorloofde wijze tot stand was gekomen (bijvoorbeeld door leveranties aan de vijand) dan betaalde hij 90 percent, hetgeen dan met boete en vermogenbelasting betekende, dat het hele ongeoorloofd verworven vermogen aan de gemeenschap verviel. Uit de ondernemingen worden eveneens belastingen geheven ten bedrage van honderden millioenen (in 1949: 400 millioen). Daarenboven wordt door de ondernemingen een groot deel van de premies voor de sociale verzekering betaald. Daartegenover staan dan de uitkeringen uit de sociale verzekeringsfondsen, die voor het overggrote deel aan de minder draagkrachtigen te goede komen.

Om de prijzen van de noodzakelijke levensbehoeften zo laag mogelijk te houden gaf de Regering jaarlijks honderden millioenen (300 millioen) aan subsidies Dit bedrag is nu verminderd, maar nog steeds aanzienlijk. Zo hebben de sterken er toe bijgedragen om het leven voor de zwakke mogelijk te maken.

Het zou overdreven zijn, als wij zeiden, dat de sterken hun bijdragen allemaal met vreugde hebben geleverd. Naarmate de herinnering aan de oorlog verflauwt, wordt de aandrang tot het verminderen van de belastingdruk groter. Bij de laatste verkiezing kon men overal grote aanplakbiljetten zien, waarop het bedrag der belasting was vermeld en daarbij stond met grote letters: Dat bedrag moet omlaag!

Als men dan vroeg, waarop bezuinigd moest worden, bleven de belastingverlager het antwoord schuldig.

De stemmen, die zeggen, dat er nu maar eens paal en perk moet worden gesteld aan de sociale voorzienningen, worden echter steeds luider.

Het zou vele „sterken" niet welkom zijn, een deel van de lasten van hun schouders zou worden afgenomen en op de schouders van de „zwakken" zou worden gelegd, en dan was er van een „rechtvaardige verdeling van de armoede" niet veel meer over.

Voorlopig echter wordt een al te onrechtvaardige verdeling van de armoede verhinderd door twee omstandigheden. In de eerste plaats zijn de mensen met de hogere inkomens politiek (nog?) niet sterk genoeg om hun zin in het parlement door te drijven. En inde tweede plaats hebben de arbeiders zeer sterke vakorganisaties gevormd. Deze vakorganisaties weigeren onvoorwaardelijk de latsten voor een onevenredig deel op de arbeiders te laten neerkomen. En zij weigeren ook om de sociale voorzieningen, waarvoor zij tientallen jaren hebben gestreden, prijs te geven. Een wijziging in de belasting- en de sociale politiek ten ongunste van de arbeiders zou stellig leiden tot arbeidsonrust, tot stakingen. En de nadelen daarvan zijn politiek en economisch zó groot, dat „sterken" dit avontuur niet aandurven. De rechtvaardige verdeling van de armoede is in de laatste tijd nog moeilijker geworden, doordat een zeer groot deel van het nationale inkomen door de spanningen in de wereld besteed moet worden aan improductieve uitgaven voor de verdediging.

De rijkdommen van Europa, ook van Nederland, zijn in de afgelopen eeuwen voor een niet gering deel verkregen uit koloniale en half-koloniale gebieden. De rijkdommen van Amerika, Azië en Afrika vloeiden naar Europa. Door een onrechtvaardige verdeling werd Europa rijk en de bevolking van de andere werelddelen leefden op een vaak uiterst laag levenspeil.

Wij leven in een tijd, waarin ook tussen de werelddelen een meer rechtvaardige vrdeling van de goederen wordt nagestreefd. Voor Amerika is dit al in ruime mate geschied en de schaal slaat het zelfs naar de andere kant door.

In Azië is het proces in volle gang. De tijd van de koloniale overheersing is voorbij. Maar evenals dit nationaal het geval is, kunnen veel van de vroegere heersers zich hierbij maar moeilijk neerleggen. De vrijwording van de koloniale gebieden levert grote moeilijkheden op. Voor de voormalige bezitters, die een relatieve verarming ondergaan, maar ook voor de geëmancipeerde gebieden, die nu zelf hun huishouding moeten organiseren. Zij zullen in jaren trachten tot stand te brengen, waar Europa eeuwen over gedaan heeft. Het is nu al gebleken, dat dit tot grote spanningen leidt. Wellicht zullen deze gebieden leren uit de fouten van Europa.

Zij zull ener voor hebben te zorgen, dat de vrijheid, die zij internationaal hebbij gewonnen niet nationaal ondergaat. En daarnaast zullen zij de rijkdommen, waarover zij beschikken, rechtvaardig moeten verdelen. Als dat bereikt wordt, is uit deze tijd van wantrouwen, dreiging en twisten iets goeds geboren, waarvoor de mensheid altijd dankbaar zal zijn.

G. van Hulst

OPENBARE AANBESTEDING

De wnd. Directeur van Openbare Werken op Curaçao en het Hoofd van Dienst van Openbare Werken op Aruba zullen op Dinsdag 14 Augustus des voormiddags 11 uur te hunnen kantore in het openbaar aanbesteden:

Bestek 140: Het maken van een perron-keermuur en een gewapend beton funderingsvloer ten behoeve van de nieuwe haven aan de Paardenbaai, Oranjestad.

Bestek en tekeningen zijn tegen betaling van *f* 10.— per stel verkrijgbaar vanaf Woensdag 1 Augustus, zowel op Curaçao als op Aruba.

Restitutie à *f* 9.- per stel bij inlevering der ongeschonden stukken. Inlichtingen na gemaakte afspraak bij de diensten van Openbare Werken op Curaçao en Aruba.

De wnd. Directeur van Openbare Werken,

Dr Ir P. C. HENRIQUEZ

Voor U dames van Aruba

(Van onze redactrice)

HAMBROODJES BLEEKSELDERIJ MET EIERSAUS

Bleekselderij: Van de niet al te grote, stevige struiken worden de lelijke buitenste bladen, de groene bladen met de smalle stengels en een kapje van de onderkant verwijderd, zodat de blanke stronk van ongeveer 20 cm. overblijft. Deze stukken moeten, nadat zij goed zijn gewassen eerst in ruim water gedurende 10 a 15 minuten worden afgekookt; om daarna met zoveel water dat ze net onderstaan, wortel, zout peper en een paar plakjes vet spek, in ongeveer 1½ a 2 uur zachtjes gaar te koken. Met de schuimspaan moet de groente voorzichtig van de pan naar de dekschaal worden overgebracht. Daarna giet men er gesmolten boter overheen. Het geurige, gezeefde en met melk verdunde kooknat zal samen met boter en bloem de saus vormen, die wordt afgemaakt met de in stukjes gesneden hardgekookte eieren wat peper, maggie en eventueel nog wat zout.

Hambroodjes: Hiervoor zal de minder dure hamworst, daar zij toch fijn wordt gesneden, uitstekend dienst kunnen doen. Het sausje gemaakt van gesmolten boter, daarbij gestrooide bloem en onder goed roeren toegevoegde melk houdt deze stukjes worst bij elkaar, zodat de hamragout op gebakken stukjes brood of klaar gekochte toastjes wordt gepresenteerd een toefje peterselie mag ter verfrissing van de schotel niet ontbreken.

Benodigd voor 4 personen:

Bleekselderij: 2 struiken bleekselderij, zout, een stukje ui, een wortel, een paar plakjes vet spek, peper, 20 gr. boter.

Eiersaus: 2 eieren, 2 dl. kooknat van de bleekselderij, 2 dl. melk, 20 gr. boter, 20 gr. bloem, zout, peper, maggie.

Hambroodjes: 4 stukjes geroosterd brood, 100 gr. hamworst, 2 dl. melk 16 gr. boter, 16 gr. bloem, ter garnering een toefje peterselie.

RADIO NEDERLAND WERELDOMROEP

Zaterdag: 19:00 opening en nieuws; 19:15 voor de vrouw; 19.22 cabaretprogramma; 19.50 Nederlands nieuws en reportage uit Kerkrade; 20.05 Westindische rubriek (met gedichten uit De Stoep, causerie van mr E. Elias en nieuws); 20.35 Miller Sextet speelt in Scheveningen; 20.53 avondgebed; 20.58 sluiting.

Zondag: 19.00 opening en nieuws; 19.14 artistiek dagboek; 19.22 Nederlandse volksliederen; 19.32 Concertgebouw-orkest; 20.32 Katholieke uitzending; 20.58 sport; 21.28 sluiting.

Maandag: 19.00 opening en nieuws; 19.15 sportjournaal; 19.30 fragmenten uit de opera „Fidelio"; 19.50 Nederlands nieuws en reportage over de bouw van een kleuterschool; 20.05 Westindische rubriek (met causerie van Ed. Hoornik van de Sticussa); 20.35 de Zapacara's; 20.48 het Prinses Irene-Fonds; 20.53 avondgebed; 20.58 sluiting.

R. VAN HAAREN, DIRECTEUR RADIODIENST

In de vacature, ontstaan door het vertrek van de directeur van de LR TD is inmiddels voorzien door de benoeming van de heer R. van Haaren. De heer van Haaren was werkzaam bij de KLM communicatie afdeling en was in verenigingskringen een populaire figuur. Wij kunnen de heer van Haaren van harte gelukwensen met deze eervolle benoeming.

LOONSTRA KREEG HET WERK

Voor het aanbrengen van electrische- en krachtinstallaties in de werkplaats van de loodsdienst werd een anbesteding gehouden, waarvoor inchreven: fa. A. P. van der Naaten voor fl. 486,72 (luxe uitvoering fl. 000.—); Elinco voor fl. 785.—; fa. K. Loonstra voor fl. 349.—. Gegund aan de laagste inschrijver.

ACTE NUTTIGE EN FRAAIE HANDWERKEN

Voor het behalen van de acte nuttige en fraaie handwerken moet men heel wat in z'n mars hebben. Een dubbele felicitatie hebben dan ook wel verdiend de dezer dagen geslaagde jongedames Aura Mercedes Olivier, Sophia Monart, Emiliana Eckmeijer en Bertranda Trimon.

PATER RÖMER OVERGEPLAATST

Onder zeer grote belangstelling is Pater dr Römer Woensdagavond in het vliegtuig gestapt, dat hem naar zijn nieuwe standplaats Curacao zou brengen. Gedurende anderhalf jaar heeft de zeer vooruitstrevende geestelijke zich op ons eiland doen kennen als een harde werker op sociaal gebied. Men zag hem node vertrekken en dat geldt vooral voor de vele verenigingen, die Pater Römer in de goede richting heeft geleid. Naar alle waarschijnlijkheid zal de sympathieke geestelijke ook op Curaçao sociale arbeid worden opgedragen. Wij mogen hem daarbij zeer veel succes toewe[nsen].

Plaatselijk aangenomen Lago-personeel vroeg maar liefst 52 procent loonsverhoging

Naar aanleiding van het gecijfer van mr DeTrude

De directie van de Lago Oil and Transport Company zal wel niet hebben vermoed, dat de laatstgehouden „cost of living" onderzoekingen van de heer Lawrence L. De Trude zoveel stof zouden doen opwaaien. In onze krant van Dinsdag hebben we enige cijfers betreffende de studie van de heer DeTrud vermeld en op dezelfde dag heeft de vereniging van plaatselijk aangenomen personeel een verzoek bij de Directie van de Lago ingediend om op korte termijn de salarissen met ruim twee en vijftig procent te verhogen. De Directie kon dit verzoek niet inwilligen en daarom werd er voor Vrijdag(gister-)middag een massa-demonstratie op touw gezet. Door technische moeilijkheden kunnen we hiervan nog geen verslag geven.

Gisteren bereikte ons een ingezonden stuk, dat wij hieronder — zoals te doen gebruikelijk buiten onze verantwoordelijkheid — in de oorspronkelijk gestelde taal afdrukken:

„It is a well-established fact that for many years Lago has been mistreating their locally hired employees, but presently the situation has reached the boiling point. A recent survey conducted and computed by an expert from the United States of North-Amrica who was recommended by the Lago has revealed that the locally hired employees are being grossly underpaid. And this, God knows for how many years already.

In the joint-meeting, held on Tuesday, July 31, the L.E.C. (Lago Employees Council), as a result of this survey asked for a general increase of 52%, which was flatly refused without any grounds for such refusal, by way of recess, on the part of Management's representatives. Upon the resumption of the meeting, the Company offered to include the current cost of living bonus (9.26%) into the existing base wages, leaving the situation as revealed by the recent survey untouched.

These are the facts:

52% — 9.26% = 42.74 difiency.

Here are a few questions, we like to have Lago answer:

1. Is the Lago trying to create communism by means of modern slaverny.
2. Does the Company think that the locally hired employees are blind and/or will remain blind to these acts?
3. Does the Company think that the locals will take these degenerated discriminations any longer?
4. Is this the „so called" .... „democracy" for which millions gave their lives from 1939 to 1945 and are still giving at this very minute at Korea?

We cannot believe it....

The Company may as well realize that the „locals" have never been and, under these conditions, will never be satisfied!

Working conditions, as well as wages and treatment in general, are far below current human standards and it is therefore highly desired that some immediate consideration be given to this matter in order to improve the present exsisting situation.

Suffering worker

Het is ten zeerste te betreuren, dat het bij het belangrijkste bedrijf op ons eiland tot een loonstrijd moest komen en wij vragen ons af of wel alle pogingen, om langs normale weg tot een accoord te komen, ten volle zijn beproefd. Bij herhaling is gebleken, dat de op de Nederlandse Antillen gevestigde oliemaatschappijen te allen tijde de belangen van hun arbeiders voorstaan en daarom kunnen we ons niet indenken, dat zij aan redelijke eisen niet tegemoet zullen komen. Het ware daarom wenselijk geweest, zo wil het ons voorkomen, dat de plaatselijke krachten eerst hadden getracht erachter te komen in hoeverre de Maatschappij op verantwoorde wijze loonsverhoging kan toestaan; de bedrijfskosten zijn enorm gestegen en de winsten zijn waarlijk niet zo duizelingwekkend als men zich wel eens voorstelt!

In 85 dagen de wereld rond

Als er zich iemand hier op het eiland een waardige navolger van de beroemde heer Phileas Fogg, Jule Verne's „Reis om de Wereld in Tachtig Dagen" avonturier, mag noemen, dan is het zeker de heer Herbert Gaba, foreign staff employee van de Lago. En ofschoon Jule Verne een brilliant beschrijver van Fogg's reis was, hij had niet het voordeel, dat de heer Gaba had: dat van een kleinbeeld-camera, geladen met kleurenfilm.

Met behulp van een projector (in dit geval zouden we misschien nog beter het goede Hollandse woord toverlantaarn kunnen gebruiken) liet de heer Gaba Maandagavond in de Suriname-club veel aanwezigen zijn reis meemaken. Uiteraard ging het iets sneller dan de 85 dagen waarin hij het zelf deed; in anderhalf uur voerde hij de toeschouwers van de beginfoto van het vliegveld Dakota tot aan de laatste luchtfoto van Oranjestad via de langst mogelijke route.

De koers ging noord. Via Kingston en Miami naar New York, alwaar het weer niet al te erg meewerkte: een zware sneeuwstorm. Vervolgens naar Nebraska, om het ouderlijk huis te bezoeken, dat ook al last van de sneeuw had, zodat hij daar een sneeuwschop in zijn handen geduwd kreeg om de stoep schoon te maken. Behagelijk werd het pas weer, toen hij in Frisco aanlandde, waar hij weer zijn oude vriend van Aruba, de zon, terug zag. Na deze plaats, waar sommige straten zo stijl zijn, dat ze zig-zag moeten lopen, bekeken te hebben, besteeg hij weer een vliegtuig, dat hem in het midden der Grote Oceaan bracht: Hawaii.

Natuurlijk werd een bezoek gebracht aan het zo smeltend bezongen Waikiki-strand waar volgens de foto's de Hula-Hula meisjes schitterden door afwezigheid. Voor de rest, zoals de heer Gaba vertelde, leek dit eiland met al die rotsen wel wat op onze noordkust.

Een volgend vliegtuig bracht onze reiziger naar Australië, waar hij opnamen maakte van kangoeroes, waarbij eerlijkheidshalve gezegd moet worden, dat dezen zich in de dierentuin bevonden. De Australiërs hebben een hartstocht voor paardenrennen, zodat er in Sydney verschillende race-tracks te vinden zijn, hetgeen uit een luchtfoto bleek. Via Darwin ging het nu naar Djakarta, dat in de dagen, toen het hotel, waarin de heer Gaba logeerde, nog een wereldberoemde service gaf, Batavia genoemd werd. Het bleek wasdag te zijn, want op elke foto waren mensen aan het baden of de was aan het doen in de niet zeer schone kali. Er werd dan ook een intensieve reinheidspropaganda gevoerd; de heer Gaba kocht een stuk zeep, waarop zowel in het Nederlands als in het Maleis gedrukt was: „Negen van de tien filmsterren wassen zich met zeep." Wat de overige tien procent doet, was er helaas niet bij vermeld.

Via Singapore, waar naast de normale cijfers ook Chinese karakters op de kiesschijf van de telefoon staan, ging het nu naar het land van „Anna en de Koning van Siam". Daar trok de heer Gaba puffend een jasje aan om het koninklijke paleis te Bangkok te gaan bezichtigen: de vele Boeddhabeelden, de deur, waar alleen de koning door mag komen en de plaats waar Hij Hoogstpersoonlijk vanaf een schoon versierde stoep Zijner Majesteitelijke Witte Olifanten bestijgt. Doch buiten het paleis gekomen viel het oog van de heer Gaba direct weer op: „Drink Coca Cola", en daar ook weerklonk zijn verzuchting: "You can't get away from it." Na in Calcutta de Hindoe-tempel met zijn bedelaars en heilige koeien gezien te hebben, ging de reis via Karachi naar Egypteland, waar de kamelen, ondanks de cigarettenreclame nog steeds met twee bulten rondlopen en zich verdienstelijk maken met het trekken van vrachtwagens. Van Cairo naar Rome. De historische bouwwerken bezichtigen en om wille der ironie even staan onder het balcon, van waaruit wijlen Benito zijn Romeinen vertelde, dat Italië meer soldaten nodig had en daarom meer babies. Op het Vredespaleis van Geneve waait nu de blauwe wereldvlag der V.N., blauw als het meer van Geneve. Na een boottocht naar Lausanne weer een ander vliegtuig, dat hem naar Amsterdam brengt. Ondanks het korte oponthoud daar toch nog een paar foto's gemaakt van het Paleis en de Nieuwe Kerk. Dan naar Londen, waar als een waardig Amerikaan de heer Gaba niet vergat een foto te nemen van het standbeeld van Abraham Lincoln.

Een trip naar „Gay Paree" is slechts een kwestie van enkele minuten. Naast de frivoliteit van de bouwwerken van Lodewijk de Veertiende, de meer moderne aankondiging van een uithangbord van een cabaret, dat in Engels en Frans „the most nudist floor show in the World" beloofde. De aanwezigen in de Suriname club werden echter teleurgesteld; het bleef bij deze aankondiging. Over Nice, waar het beroemde strand uit keistenen bleek te bestaan, doch de badpakken werkelijk Frans waren, ging het naar Paramaribo en terug naar Aruba. De heer Gaba vloog met acht verschillende maatschappijen, doch het grootste gedeelte met de K.L.M. Boden sommige maatschappijen het comfort van een twee-verdieping-vliegtuig, waarin aan een bar drinks gekocht konden worden, de K.L.M. serveerde ze gratis. Aan reisgeld voor de vliegtuigen betaalde de heer Gaba 1944.95 dollars, terwijl de hele trip hem rond 3500 dollars gekost heeft; de tijd van „Met een kwartje de Wereld rond" is absoluut voorbij.

Tot besluit van de leerzame en interessante avond werd nog een door de heer Abreu beschikbaar gesteld filmpje vertoond van een bezoek aan Brits Guiana en de aldaar gelegen Kaieteur waterval, één der hoogsten ter wereld.

BEGROTING 1952 SLUIT MET BATIG SALDO

De begroting 1952 zal een batig saldo hebben van *f* 1.659.990.—. Dit eindcijfer wordt als volgt verkregen:

Inkomsten Gewone Dienst *f* 55.073.436.—; Inkomsten Kapitaals Dienst *f* 62.650.—; Totaal *f* 55.136.86.

Uitgaan Gewone Dienst *f* 43.879.66.—; Uitgaven Kapitaalsdienst *f* 9.597.30.—; Totaal *f* 53.476.96.

Het batig saldo bedraagt dus *f* 1.659.990.—. Hierbij tekenen wij aan, dat in deze bedragen niet verdisconteerd zijn de bedragen van de posten, welke tijdens de openbare behandeling van de begroting 1951 zijn geschrapt. Zouden deze worden opgevoerd, dan krijgt men natuurlijk een ander eindcijfer.

AGENDA

KERKDIENSTEN

Zondag 5 Augustus

R.K. Kerken

Playa: 5.00, 6.30, 7.45 en 9 u v.m.
San Nicolas: 5.00, 6.30, 7.45 en 9.00 uur v.m.
Noord: 5.30 en 8.30 uur v.m.
Savoneta: 5.00 en 9.00 v.m.
Sta. Cruz: 5.00, 7.00 en 8.30 uur v.m
Paradera: 5.30 en 8.30 uur v.m.

Prot. Kerk, Oranjestad
9.00 uur v.m. Ds. W.J.H. Baart (bediening H. Doop)

Prot. Kerk, Piedra Plat
9.00 u. v.m. Ds. T. Hogerwaard

Prot. Kerk San Nicolaas
Methodisten Kerk, 5 u. nm. Ds. T Hogerwaard.

Geref. Kerk, San Nicolaas,
Gebouw Anglicaanse Kerk
5 u. n.m.

Geref. Kerk, Oranjestad
Julianaschool
9 u. v.m.

Zevende-dags Adventisten, Weststraat 39,
elke Zaterdagavond 9.30 en elke Zondagavond 7.30: R. L. Klingbeil.

Spreekuren Gezaghebber Aruba.
Woensdag van 9-12 u.
Vrijdag van 9-12 u.
Van te voren aan te vragen bij afd. Bestuurszaken, Gezaghebberskantoar, tel. 1104 en 1717

Wijkverpleging Wit-Gele Kruis:
Oranjestad-Noord: **Zr. Honewinkel, telefoon 1471.**
San Nicolaas-) **Zr. Dixon,**
Savoneto) St.Maartenstraat 1
San Nicolaas.

Openbare Leeszaal en Boekerij:
Bibliotheek, elke dag van 2.30 tot 5.30 n.m.
Dinsdag en Vrijdagavond van 19-21 uur
Zaterdagmorgen van 9 - 12 uur.
Leeszaal: Elke dag geopend van 9-12 uur en verder op alle uren waarop de bibliotheek geopend is.

Openstelling Postkantoor **Oranjestad.**
Iedere dag van 8 tot 12 u v.m.
van 1 u tot 4.30 n.m.
Sluiting/luchtmail **Nederland**
Dinsdag om 2.00 uur n.m.
Donderdag 10.00 uur v.m.
Zaterdag 2.30 uur n.m.
Openstelling Postkontoor **San Nicolaas**
Iedere dag van 8 tot 12 u. v.m.
van 1 u. tot 4.30 n.m.
Sluiting **Luchtmail Nederland.**
Dinsdag 14.00 v.m.
Donderdag 10.00 v.m.
Zaterdag 15.00 n.m.
Telegraafkantoor Oranjestad.
Dag en nacht geopend.
Telegraafkontoor San Nicolaas.
elke dag van 7 u. v.m. tot 7 u. n.m
Bezoekuren San Pedro Hospitaal:
Klasse I en II, elke dag 10-11 v.m 3-4 n.m. 7-8 n.m.
Klasse III, elke dag van 10-11.30 v.m. 3-3.30 n.m. 7-7.30 n.m.

Apotheken:
Tot en met volgende week Vrijdag hebben nachtdienst: **Botica del Pueblo** (Oranjestad) en **Botica Central (San Nicolas).**

DE FILMSTER *van de week*

JANET LEIGH schommelt de zomer in met haar flenrig japonnetje, dat in Hollywood veel aandacht trok. Maar de lieftallige Janet mag gerust wat vacantie genieten na de zware arbeid voor de RKO-kleurenfilm „Two tickets to Broadway".

Iedere kilogram is er één in de luchtvaart

Commissie, die „gewichtig" werk doet

Onlangs werd voor het vervoer van een scheepsbemanning een K.L.M.-vliegtuig gecharterd. De luchtvaart maatschappij wilde graag weten op welk gewicht gerekend moest worden. Het antwoord in de vorm van een telegram, luidde: „Gewicht van echtgenote kapitein 3300 kilo". De K.L.M.-ers zaten nog met schrik te denken aan het te verwachten totaalgewicht, toen een aanvulling hinnenkwam, luidende: „Toevoegen bemanning en bagage."

Het gewicht legt juist in de luchtvaart nu eenmaal een belangrijk „gewicht in de schaal". Het begint al bij de vliegtuigconstructeur, die er aan gewend zijn, om de vliegtuigen te bouwen op de lichtste manier, teneinde het vervoer zo rendabel mogelijk te maken. Zij voeren een strijd tegen de zwaarte met vreedzame middelen: op rekentafels, met trekpen en rekenschijf, met berekeningen en tabellen

Het ligt voor de hand, dat de luchtvaartmaatschappijen er naar streven om — uiteraard zonder hierbij de veiligheid uit het oog te verliezen — het nuttige laadvermogen van een vliegtuig zo hoog mogelijk te maken. De K.L.M. heeft hiermee enkele personen belast, die samen de Gewichtsbesparingscommissie (Weight Saving Panel) vormen. De veiligheid blijft vanzelfsprekend op het eerste plan staan, gevolgd door het comfort van de passagiers en pas als aan deze twee voorwaarden is voldaan, kan de Commissie nagaan of het mogelijk is het interieur of zaken, die daarmee verband houden, enkele kilogrammen lichter te maken. En dat kan heel vaak. Het is namelijk mogelijk om alles sterk genoeg te maken, maar het toch, soms door geraffineerde middelen, zo licht te houden, dat er gewicht wordt bespaard. Er wordt in dat verband veel speurwerk verricht en men kan nu, geholpen door de ervaring, opgedaan op duizenden vluchten, in veel gevallen tientallen kilo's per machine besparen.

Een groot gedeelte van het gewicht in de kajuit wordt in beslag genomen door zaken, die het comfort van de passagiers vergroten. Denken wij slechts aan de geluids en warmte-isolatie, de stoelen, de verlichting, de pantry, het toilet, de tapijten, enz. Hoewel elke bespaarde kilo voor de luchtvaartmaatschappij waarde heeft, zal hij zeker niet op deze zaken verkregen worden. Wat zou het overigens voor nut hebben, om bijv. 80 kilogram te besparen, waardoor een passagier meer vervoerd kan worden, als een verminderd comfort een of meer andere passagiers er juist van zou weerhouden te gaan vliegen? Dat echter zelfs 1 kilogram bezuinigd gewicht per vliegtuig per jaar reeds ruimschoots de moeite waard is, blijkt wel uit het feit, dat, als bijv. de K.L.M. deze besparing op haar vloot Vliegende Hollanders zou toepassen, dit reeds een grote som zou bedragen. Een bedrag, dat afhankelijk is van de route, het type en de bezettingsgraad van de vliegtuigen. De Commissie heeft echter kans gezien om, sedert haar werkzaamheden begonnen, de volgende bezuinigingen te bereiken: Bij de DC-6 vloot (zeven toestellen) 73 kg per vliegtuig, de Constellations (18 toestellen) 213 kg per vliegtuig en bij de Convairs (12 toestellen) 138 kg per vliegtuig.

Hoe worden zulke besparingen nu bereikt?

Er zijn aan boord van elk vliegtuig, vooral op de transcontinentale lijnen, vele gereedschappen die ten dienste staan van de boordwerktuigkundige. Het is gebleken, dat er enkele bij waren, die nooit gedurende de vlucht, maar alleen op de stations van aankomst werden gebruikt. Deze gereedschappen zijn nu op de tussenstations gedeponeerd en maken geen deel meer uit van de vliegtuiguitrusting.

Lectuur voor de passagiers ging altijd in een koffer mee, die de gehele reis aan boord bleef. Nu wordt deze lectuur dusdanig opgeborgen, dat niet alleen de koffer thuis kan blijven, maar dat zelfs de service door groter overzichtelijkheid is verhoogd.

Op bepaalde routes ontdekte men dat er veel meer waswater aan boord was dan door de passagiers werd gebruikt. De voorraad water werd teruggebracht, vanzelfsprekend zonder dat er een tekort zou kunnen ontstaan. Het keukengerei werd vervangen door een bijzonder smaakvol uitgevoerd geheel, dat echter zeer licht is.

Zo draagt de ene K.L.M.-er er toe bij, dat zo weinig mogelijk onnuttige lading wordt vervoerd, terwijl een collega van de Verkoop-Afdeling zijn bijdrage levert tot het verkrijgen van een zo hoog mogelijk nuttig gewicht. Beiden echter werken onder hetzelfde motto: veiligheid, comfort, snelheid, regelmaat en zuinigheid!

De Landsminister voor Verkeer en Vervoer
roept sollicitanten op voor de vervulling van de werkzaamheden van:

1e. Assistent in de Algemene Verkeersleiding, Hato
2e. Vluchtvoorlichtingsambtenaar, Dakota.

Gegadigden moeten tenminste het MULO-diploma B. bezitten, de Nederlandse en Engelse taal in woord en schrift beheersen, uitgesproken belangstelling voor de luchtvaart en een ontwikkeld verantwoordelijkheidsgevoel hebben. Minimum leeftijd 20 jaar. Ervaring op administratief gebied strekt tot aanbeveling.
Salaris nader overeen te komen.
De gegadigden, die met bedoelde werkzaamheden zullen worden belast, zullen tevens in aanmerking komen voor opleiding tot Luchtverkeersleider.
Aanneming slechts mogelijk na vliegmedische goedkeuring.
Eigenhandig geschreven sollicitatie-brieven met uitvoerige gegevens dienen vóór 15 Augustus 1951 te worden gericht aan ondergetekende.

De Landsminister voornoemd,
CECIL L. DELVALLE

A.C. 744

Theater De Veer
presenteert in samenwerking met het
ALGEMEEN NEDERLANDS VERBOND
(Afdeling Aruba)

SPECIALE KINDERVOORSTELLINGEN
van de Nederlandse Sprookjesfilm
„DE GELAARSDE KAT"
met als aardige Nederlandse bijfilms:
„DE TOVERKIST" en „STRAATMUZIKANTEN"

Een zeer geslaagd programma, waarvan elk kind ten volle zal kunnen genieten!

12 Augustus om 16.00 u. in Theater De Veer
Prijzen 75 en 50 cent
19 Augustus om 18.00 uur in Principal
Prijzen 50 en 25 cent
te San Nicolas

Elk kind moet „De Gelaarsde Kat" zien!

A.C. 742

EXECUTORIALE VERKOOP

Op Dinsdag, 7 Augustus 1951, des namiddags te vier uur, zal door ondergetekende, wnd. deurwaarder, wonende op Aruba, aan de Nassaustraat no. 24 te Oranjestad, worden overgegaan tot de openbare verkoop van de bij proces-verbaal van de 26e Juli 1951 van de deurwaarder M. Oduber, in executoriaal beslag genomen roerende goederen, waaronder zich bevinden:
1 trapnaaimachine, 4 rieten stoelen, 1 ijskast, 1 glazen-vitrine, 1 houten tafel, 1 houten kast, 1 wandklok, 1 strijkijzerplank, 1 strijkijzer, 1 klerenkast.

De wnd. deurwaarder,
B. ZIJLSTRA

Aruba, 2 Augustus 1951.

A.C. 740

BEKENDMAKING

Ondergetekende brengt hierbij ter openbare kennis, dat op Maandag 6 Augustus 1951 om 20 uur, op verzoek van de leden J. E. Irausquin, H. L. Lopes en A. I. W. Wijngaarde een openbare vergadering zal worden gehouden.

De Voorzitter
van de Eilandsraad Aruba,
F. A. JAS

KENNISGEVING

De Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba, brengt ter kennis dat gegadigden voor het huren van de vitrine in het restaurant van het stationsgebouw Dakota, zich vóór 10 Augustus a.s., schriftelijk kunnen aanmelden, onder opgave van de huurprijs, welke zij genegen zijn te betalen.

Brieven in te dienen: Gezaghebberskantoor, Afdeling Financiën.

De Gezaghebber voornoemd,
F. A. JAS

A.C. 743

Franz Kafka

Op 3 Juni 1924 overleed in het sanatorium Kiesling bij Wenen een Tsjechische Jood, de jurist Franz Kafka, aan tuberculose. Tijdens zijn leven waren enkele zeer merkwaardige verhalen van zijn hand verschenen in de bundel **„Der Landartzt."** Hoewel dit al rijkelijk voldoende was geweest om hem in zeer beperkte kring een grote reputatie te bezorgen, kon op dat ogenblik niemand vermoeden dat Kafka een aantaljaren nadien algemeen beschouwd zou worden als een van de grootste auteurs der twintigste eeuw. Enkele vrienden aan wie hij fragmenten had voorgelezen, wisten dat hij drie romans had geschreven: **Amerika, Der Prozess** en **Das Schloss,** en 'n aantal novellen.

Bij testamentaire beschikking had hij bepaald dat alle niet-uitgegeven manuscripten vernietigd moesten worden. Maar zijn vriend Max Brod, die deze handschriften in handen kreeg, heeft aan de opdracht geen gevolg gegeven en successievelijk verscheen t' werk dat bestemd was geweest nooit onder de ogen van het publiek te komen. Het heeft nog enige tijd geduurd voor men zich bewust begon te worden van de buitengewone betekenis van Kafka's oeuvre, doch kort voor de laatste oorlog begon zijn invloed aan de dag te treden en sinds 1940 is een ongekend aantal geschriften over het werk en de schrijver verschenen, terwijl het proza van vele auteurs in Engeland, Amerika, Frankrijk en ook in Nederland (Vestdijk en Maurits Dekker bijvoorbeeld), er de duidelijke sporen vertoonde dat het niet aan Kafka was voorbijgegaan.

De grootste betekenis hebben de laatste twee romans, **Der Prozess** en **Das Schloss.** Het is niet gemakkelijk van dit werk enige indruk te geven. Het laat zich niet vergelijken met dat van andere auteurs. Het verhaal schijnt buitengewoon simpel, het laat zich in enkele woorden vertellen. Maar het effect dat de schrijver bereikt is zeer gecompliceerd. De enkele „gebeurtenissen" in de romans vormen alleen een stramien.

Het is Franz Kafka om iets heel anders, liever gezegd om oneindig veel meer, te doen. Wáárom? Dat is het grote probleem. De beide boeken zijn geladen met symboliek, die echter allerminst een betrekkelijk eenvoudig allegorisch karakter draagt. Zij is zo verwikkeld en logisch beschouwd zo inconsequent, dat niemand er nog in geslaagd is haar te ontraadselen. Drie of vier niveaux liggen door elkaar. Bepaalde scènes zijn alleen te plaatsen op het ene, weer andere uitsluitend op het tweede of derde niveau.

Toch is het werk van Kafka allesbehalve een bijzonder gecompliceerd soort kruiswoordpuzzle, integendeel, het grijpt de lezer op de eerste bladzijde en het laat hem niet los dan lang nadat hij de laatste heeft gelezen. Het grote geheim van dit proza is de stijl, die van een schijnbaar buitengewone simpelheid is en die ieder „literair" karakter ontbeert. Nooit doet Kafka pogingen het „erg mooi" te zeggen. Zoals men van de grote negentiende-eeuwse Franse schrijver Stendhal weet dat hij zich stilistisch schoolde door dagelijks in het Burgelijk Wetboek te lezen, zo is de taal van de jurist Kafka geschoeid op die van de Oostenrijkse-Hongaarse wetten en reglementen (die immers destijds voor het als een wingewest behandelde en mishandelde Tsjecho-Slowakije golden en die Kafka dus met het oog op zijn beroep bestudeerd had). Men heeft zijn taalgebruik dan ook wel gekarakteriseerd als „kanselarij-stijl", ten dele wel terecht, maar in werkelijkheid is het veel ingewikkelder. Bij een nauwkeurige studie van het werk blijkt de taal volkomen gericht op het bereiken van de veelzinnigheid die zij moet dragen.

Het is uiteraard onmogelijk hierop nader in te gaan in dit bestek, maar het is nodig met nadruk vast te stellen dat de nuchterheid en de zakelijkheid van de stijl bedriegelijke schijn is. Ook verliest men daarbij uit het oog dat Kafka deze wetsachtige taal gebruikt om gebeurtenissen te beschrijven die allerminst redelijk en nuchter zijn. Het gevolg daarvan is een eigenaardige, vaak macabere humor, die het hele werk doortrekt. Voortdurend is men geneigd in een lach te schieten om de op deze uiterst-zakelijke wijze weergegeven allergekste situaties, maar de lach besterft de lezer meermalen op de lippen, juist door de merkwaardige tegenstelling.

Ondragelijke tensie

Een voorbeeld van deze controverse levert het begin van de meesterlijke novelle „Die Verwandlung". Alsof het om de meest alledaagse belevenis gaat, begint Kafka het verhaal : „Toen Gregor Samsa op een morgen uit onrustige dromen wakker werd, merkte hij dat hij in een enorm insect veranderd was". De belevenissen van de vroegere handelsreiziger, thans het insect, Gregor Samsa tot de dood hem verlost, vormen het thema van het verhaal, dat een zeer moeilijk te omschrijven uitwerking op de lezer heeft. Enerzijds voelt men zich onontkoombaar voortdurend verder in het nauw gedreven, gedrukt met de rug tegen de muur van steeds dichterbij belaagd, zonder de geringste mogelijkheid op bevrijding, zelfs maar op verlichting, en dat volkomen redeloos, zinloos, schuldeloos. Anderzijds prikkelt voortdurend de lach, de lach om de absurditeit van de situatie, de lach om het volslagen rationele verslag van dit onmogelijk gebeuren. En deze nabijheid van de ontspanning, die niet komt, die zich geen ogenblik geheel vermag door te zetten tegen de benauwenis in, geeft het verhaal een bijna ondragelijke tensie, die voorzover mij bekend is, nooit door een ander auteur is geëvenaard.

De situaties in de beide grote romans zijn nauwelijks minder vreemd dan die in **Die Verwandlung. In Der Prozess** wordt de hoofdfiguur K. (alter ego van de auteur) op een morgen gearresteerd door twee mannen, ambtenaren van een geheimzinnige rechterlijke organisatie, een soort veemgericht. Hij is zich van geen kwaad bewust en nergens in het hele boek blijkt ook waaruit zijn schuld bestaat.

Hij wordt weer vrijgelaten, maar moet zich van tijd tot tijd melden op de kanselarijen, die ondergebracht zijn op de bovenverdiepingen van oude woningblokken. Nooit slaagt hij er in de competente instanties te bereiken, nooit lukt het hem een helder beeld te krijgen van de organisatie die hem vervolgt en van datgene wat hij zou hebben misdreven. Toch zet zich langzamerhand zijn angst om in een schuldgevoel en als hij ten slotte door twee mannen wordt meegenomen, die hem neersteken met een mes, „wie ein Hund", heeft hij het gevoel gekregen dat dit volkomen terecht geschiedt. En Kafka is er in geslaagd deze omzetting van angst in schuldgevoel, in zondebesef als men wil, voor de lezer overtuigend te doen zijn en een aantal scènes, waarvan vaak het onderling logisch verband niet duidelijk is.

Problemen van het oeuvre

In **Das Schloss** probeert de landmeter K., aangekomen in een dorpje dat tot een slot behoort, met een benoeming door de grafelijke autoriteiten, vergeefs door te dringen in het slot.

Hij wordt nergens geaccepteerd, noch door de dorpsbevolking, noch door de grafelijke ambtenaren, en voert een eindeloze en hopeloze strijd. Men heeft de symboliek van dit boek op velerlei wijzen trachten te verklaren.

Sommigen beweren dat het een satire zou zijn op de Habsburgse bureaucratie, anderen willen het zien als een verbeelding van de vergeefse strijd van de mens om de genade Gods, en verscheidenen hebben nog andere verklaringen beproefd. In een bepaald opzicht zijn zij stuk voor stuk wel houdbaar, in veel meer andere niet. En tenslotte kan men slechts zeggen dat het er niet op aankomt.

Er zal geen enkelvoudige oplossing bestaan en die hoeft er ook niet te zijn. Op een niet nauwkeurig te bepalen wijze oefent het boek zijn werking uit. In zijn unieke vermenging van rationaliteit en absurditeit, van humor en tragiek grijpt het de lezer beet, en wie probeert hier met de middelen van de ratio oplossingen te zoeken, is op verkeerd spoor. Als Kafka ons één ding geleerd heeft, dan is het wel dat de rol van de logica in het bestaan bijzonder klein is, en voorzover zij een rol vervult, is dat op een principieel andere wijze dan vele Kafka-uitleggers graag zouden willen. Kafka's werk zit vol tegenstrijdigheden, zoals het leven zelf. Men zou als motto boven zijn werk kunnen zetten zijn uitspraak : „Immer nur in einem Widerspruch kann ich leben". Dit verklaart enerzijds waarom alle pogingen tot verklaring van zijn werk vruchteloos zijn gebleven, anderzijds waarom zovelen telkens weer bezeten raken van de problemen die dit oeuvre stelt. De interpretaties kan men echter ook laten voor wat zij zijn, doch niemand aan wie de moderne literatuur ter harte gaat, zal straffeloos het grandioze proza van deze geniale auteur voorbijgaan.

G. Sötemann